

KORRALDUS

05.04.2023 nr DM-114487-18

MÕÕNIKSO TALU keskkonnaloa nr KL-518702 andmine

1. OTSUS

Lähtudes MÕÕNIKSO TALU esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks veeseaduse § 187 p 8 ja p 17, § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1 ja haldusmenetluse seaduse § 53 lg 2 p 1, § 61 lg 1 **otsustan:**

1.1. Anda MÕÕNIKSO TALU (registrikood 10386696) tähtajaline keskkonnaluba nr-518702 kehtivusega kolm aastat loa andmisest Rautina oja (registrikood VEE1012300) süvendamiseks (kogumahuks 15 960 m³) ning kaldajoone muutmiseks Valgamaal Valga vallas Raavitsa külas Männiksoo maaüksusel (registriosas nr 470540, katastritunnus 28901:001:0111) Rautina oja laiendi (tiik) rajamise eesmärgil.

1.2. Määrata keskkonnaloga nr KL-518702 meetmed ning tingimused, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju.

1.3. Avalikustada keskkonnaluba nr KL-518702 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, kanda keskkonnaluba keskkonnaotsuste infosüsteemi ja teha teatavaks menetlusosalistele.

1.4. Korraldus jõustub selle teatavaks tegemisest MÕÕNIKSO TALU'le.

Korraldus on keskkonnaloga nr KL-518702 lahutamatu osa.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloga taotluse läbivaatamine

MÕÕNIKSO TALU (registrikood 10386696) esitas 20.05.2021 Keskkonnaametile nõuetele vastava keskkonnaloga taotluse Valgamaal Valga vallas Raavitsa külas Männiksoo maaüksusel (registriosas nr 470540, katastritunnus 28901:001:0111) Rautina oja (registrikood VEE1012300) süvendamiseks ja kaldajoone muutmiseks eesmärgiga rajada Rautina oja laiend (tiik) veepeegli pindalaga u 7000 m². Keskkonnaloga taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 20.05.2021 dokumendi nr DM-114487-10, menetluse nr M-114487. Riigilõiv keskkonnaloga taotluse läbivaatamise eest on tasutud. Kuna taotleti olulise keskkonnamõjuga tegevust (veekogu süvendamine mahuga enam kui 500 kuupmeetrit), algatas Keskkonnaamet 03.06.2021 otsusega nr DM-114487-12 taotletavale tegevusele keskkonnamõju

hindamise.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaloa andmisel rakendatakse avatud menetlust. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi KeÜS) § 46 lg 1 kohaselt saatis Keskkonnaamet keskkonnaloa taotluse menetluse algatamise ja keskkonnamõju hindamise algatamise kohta teavituse loa taotlejale (03.06.2021 kiri nr DM-114487-12) ning vee erikasutusega hõlmatud maaüksuse piirinaabritele (03.06.2021 kiri nr DM-114487-13). 03.06.2021 kirjas nr DM-114487-14 küsis Keskkonnaamet kohaliku omavalitsuse arvamust keskkonnaloa taotlusele ning teavitas ühtlasi keskkonnamõju hindamise algatamisest. KeÜS § 47 lõike 1 ja 2 järgi avaldas Keskkonnaamet 03.03.2021 teadaande keskkonnaloa taotluse menetluse kohta ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet ei pidanud teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes vajalikuks, kuna vee erikasutuse tegevuspiirkond asub Männiksoo maaüksusel, tegevus on lokaalne ning piirnevate maaüksuste omanikke kaasati personaalselt. Loa taotlusele esitas seisukoha Põllumajandus- ja Toiduamet (registreeritud 16.06.2021 kandena nr DM-114487-16), milles märgitakse, et tegevusel tuleb tagada allavoolu kanduvate setete kinni püüdmiseks meetmed ja piirneva maaparandusehitise MARUTI-1 (MS kood 3101230030010/001) nõuetekohane toimimine.

Loa andja teavitas 09.03.2023 keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis eelnõu 09.03.2023 kirjaga nr DM-114487-16 menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (haldusmenetluse seadus (edaspidi HMS) § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1). Avaliku arutelu korraldamist loa andja vajalikuks ei pidanud.

Eelnõule ettepanekud esitas loa taotleja (toodud p. 3.4).

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi KeHJS) seaduse § 3 lg 1 p 1, p 2).

Keskkonnaloa taotluse kohaselt oli Rautina oja süvendamise maht 15 960 m³. KeHJS § 6 lg 1 p 17 alusel on sellise tegevuse korral tegemist olulise keskkonnamõjuga tegevusega ning Keskkonnaamet algatas 03.06.2021 otsusega nr DM-114487-12 taotletavale tegevusele keskkonnamõju hindamise. Keskkonnamõju hindamise ajaks peatus keskkonnaloa taotluse menetlus (KeHJS § 11 lg 11). Rautina oja süvendamise ja kaldajoone muutmise keskkonnamõju hindamise aruanne (koostaja Kobras OÜ, edaspidi KMH aruanne) tunnistati nõuetele vastavaks 22.03.2023 kirjas nr 6-3/22/6679-19 ning Ametlikes Teadaannetes teavitati sellest 27.02.2023.

KMH aruande lõppjärelused ja keskkonnameetmed on:

1.Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju ümbruse maakasutusele,

pinnaveele, veekogumi seisundile, vee-elustikule ja looduskaitsetele väärtustele.

2. Hiireviu leiukoha läheduse tõttu tuleb vältida töid märtsi algusest kuni juuli lõpuni. Kui linnustiku eksperdi vaatluste tulemustel on võimalik teha kindlaks, et liik ei ole aprillikuu lõpuks asustanud teadaolevat pesapuud või tööde alast ja juurdepääsuteest 450 m raadiuses uut pesakohta valinud, on võimalik töödega alustada varem.

3. Kanakulli leiukoha läheduse tõttu tuleb vältida töid märtsi algusest kuni juuli lõpuni. Kui linnustiku eksperdi vaatluste tulemustel on võimalik teha kindlaks, et liik ei ole aprillikuu lõpuks asustanud teadaolevat pesapuud või tööde alast ja juurdepääsuteest 300 m raadiuses uut pesakohta valinud, on võimalik töödega alustada varem.

4. Tööde ajal saasteainete ja heljumi leviku minimeerimiseks tuleb:

4.1. minimeerida masinate kokkupuudet veega, tehes kaevetöid kaldalt;

4.2. kasutada kaasaegset ja heas seisukorras tehnikat, et vähendada lekete esinemise ohtu;

4.3. masinate tankimine, remont ja hooldus peab toimuma selleks ette nähtud ja vastavalt kohandatud platsidel veekogudest eemal;

4.4. töid teostada madalvee perioodil suve lõpus või sügise alguses;

4.5. tööalast allavoolu paigaldada kardinad heljumi leviku takistamiseks;

4.6. esmalt eemaldada pealmine mullakiht kuni veetasemeni, et minimeerida mullaseguse vee kandumist allavoolu;

4.7. kaevetöid teha võimalikult suures ulatuses vooluveest eraldatult, nt rajada möödavoolukraav.

3.2. Kaalutlused keskkonnavalda andmisel

Korralduse otsustavas osas antav keskkonnavalda nr KL-518702 annab taotlejale MÕÕNIKSOTALU (registrikood 10386696) Valgamaal Valga vallas Raavitsa külas Männiksoo maaüksusel registriora nr 470540, katastritunnus 28901:001:0111) tähtajalise (kehtivusega kuni üks aasta loa andmisest) vee erikasutusõiguse Rautina oja (registrikood VEE1012300) süvendamiseks (kogumahus 15960 m³) ning kaldajoone muutmiseks, eesmärgiga rajada ojale laiend(tiik).

Loa andja võttis keskkonnavalda andmise menetluses aluseks HMS, KeÜS, veeseaduse (edaspidi VeeS) ja selle alamaktide sätted. HMS § 5 lg-d 2 ja 4 sätestavad haldusmenetluse eesmärgid ning § 6 ja § 38 lg 1 kohustavad haldusorganit välja selgitama asjas tähtsust omavaid asjaolusid. Selleks, et hinnata taotletud tegevuse võimalikku mõju ning vajalike meetmete tagamise võimalikkust, võttis loa andja menetluse läbiviimisel lisaks taotlusele aluseks, hindamise tulemused, olemasolevad registriandmed ja muud kättesaadavad alusdokumendid.

Keskkonnaamet kehtestab keskkonnavaldaas meetmed ja nende täitmise tähtajad, tööde teostamise nõuded ja tingimused, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju veekogule ja ümbritsevatele aladele.

3.3. Lubatav tegevus

Keskkonnavalda on vajalik, kui süvendatakse veekogu või paigutatakse veekogu põhja süvenduspinnast mahuga alates 100 kuupmeetrist (VeeS § 187 p 8) ning muudetakse

pinnaveekogumiga hõlmatud veekogu kaldajoont (VeeS § 187 p 17).

Keskkonnaloa taotluse kohaselt kavandatakse Rautina oja laiendi (tiik) rajamist, milleks tuleb veekogu süvendada ja laiendada tööde mahuks 15 960 m³ ning selle tulemusel muutub Rautina oja kaldajoon. Rautina oja on kavandatud tööde ala piirkonnas pinnaveekogum Rautina_1 (kood 1012300_1).

Valgamaa Valga vald Raavitsa küla Männiksoo maaüksusele (registriosa nr 470540 , katastritunnus 28901:001:0111) kavandatud tiik on projekteeritud 1998. aastal (Männiksoo tiigid (eelprojekt, Kobras AS, 1998). Eelnimetatud eelprojektis on kavandatud Männiksoo maaüksusele Rautina oja kolm tiiki. Kohalik omavalitsus on 26.08.2003 väljastanud tiikide rajamiseks ehitusloa. Kaks tiiki on praeguseks rajatud. Männiksoo tiigid eelprojektiga (edaspidi projekt) on kavandatud Männiksoo maaüksusele kolmeastmeline tiikide kaskaad. Tiikide sisse- ja väljavooluotsad on kavandatud maakividega kindlustused filterkangal. Tiikide lailäviülevoolude asukohad on valitud nii, et tiikide rajamiseks ei ole nende profiilides vaja tõsta veepindasid võrreldes olemasoleva olukorraga. Keskkonnaloa taotluses toodud rajatava laiendi(tiik) pindala on u 7000 m², sügavus on kavandatud 1,9 m, pikkus ca 202 m ning laius 43 m. Kavandatud laiendi normaalveetase on 38.85 m (EH2000). Tööde piirkond asub Rautina oja piirkonnas L-Est koordinaatidega (X:6410308;Y:627502 ja X:6410466; Y:627390).

Veekogu süvendamisel ja laiendamisel muudetakse Rautina oja kaldajoont. Oja laiendus rajatakse Rautina oja lääne kalda liigniiskele kaldaalale. Kavandatud tegevuse (veekogu kaldajoone(veepiir) muutus) tulemusel naaberkinnistustele täiendavaid kitsendusi (kalda ehituskeelu- ja piiranguvööndi muutumise tõttu) ei kaasne (KMH aruanne ptk 4.3.).

Veekogu süvendamise ja laiendamise tööd viiakse läbi ekskavaatoriga ning pinnastööd teostatakse buldooseriga. Töid on kavas teostada madalvee perioodil ning võimalusel juhtida põhiveevool tööde alast mööda. Töid oli algse taotluse kohaselt kavas teostada ühe aasta jooksul, kuid peale töödele ajaliste piirangute selgumist, palus taotleja loa kehtivuseks kolm aastat määrata.

Rautina oja on avalikult kasutatav veekogu, mille kallasraja laius on neli meetrit (KeÜS § 38 lg 2). Veekogu süvendamise ja kaldajoone muutmise tööde ajal on takistatud kallasraja kasutamine ning maaomanikul tuleb tööde ajal tagada kallasraja kasutajatele läbipääs mujalt (KeÜS § 38 lg 6).

Rautina oja kuulub Ida-Eesti vesikonda. Keskkonnaloa taotluses hõlmatud tegevuspiirkond asub pinnaveekogumil Rautina_1 (kood 1012300_1). Ida-Eesti vesikonna veemajanduskavas 2022-2027 on veekogumi Rautina_1 koondseisund 2019.a määratud heaks. Veemajanduskomisjonile esitatud seletuskirja lisatabel Eesti pinnaveekogumite seisundi 2021. a vahehindangu kohta „Eesti veekogumite koondseisundi, ökoloogilise seisundi või ökoloogilise potentsiaali ja keemilise seisundi 2021.a. ajakohastatud hinnang“ kohaselt on pinnaveekogumi Rautina_1 koondseisund jätkuvalt hea. Taotletavale tegevusele läbi viidud keskkonnamõju hindamise käigus ei tuvastatud kavandatud tegevusest lähtuvat olulist mõju pinnaveekogumi seisundile (KMH aruanne ptk 4.4.).

Põllumajandus-ja Toiduamet on taotluse seisukoha andmisel märkinud, et laiendi rajamisel tuleb tagada allavoolu kanduvate setete kinni püüdmiseks meetmed ja piirneva maaparandusehitise MARUTI-1 nõuetekohane toimimine. Tööde aegse heljumi leviku tõkestamiseks on KMH aruandes meetmed määratud. Keskkonnaamet kannab keskkonnaloale nõuded heljumi leviku minimeerimiseks.

Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema ka maaomaniku nõusolek (veeseadus § 186 lg 2). Keskkonnaloa taotleja (füüsilisest isikust ettevõtja Ilgvars Švecs, ärinimega MÕÕNIKS TALU (registrikood 10386696) on antud juhul ka maaomanik. Keskkonnaloal märgitakse KeÜS § 53 lg 1 ning VeeS § 193 lg 1 nimetatud teave.

Seirenõuded

Tööde ajal tuleb teostada igapäevaselt visuaalset pinnavee kvaliteedi seiret tööde piirkonnas. Naftasaaduste esinemise korral (värviline kile veepinnal) vees tuleb võtta tööde alast allavoolu olevast seirekohast (X:6410526; Y:627269) pinnaveeproov naftasaaduste sisalduse määramiseks. Proovivõtt peab toimuma veeuuringule kehtestatud nõuetele vastavalt ning proovid analüüsida akrediteeritud katselaboris. Seireandmed esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis. Seirekoht ja -nõuded on määratud keskkonnaloa vormil V8.

Meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsust.

Võimalikud keskkonnamõjud on seotud eelkõige tööde aegse tegevusega, seepärast vähendamaks tegevuse mõju tuleb jälgida keskkonnaloa vormil V16. määratud järgnevaid meetmeid ja nõudeid:

1. Kaitstavate linnuliikide leiukohtade läheduse tõttu tuleb vältida töid märtsi algusest kuni juuli lõpuni. Kui linnustiku eksperdi vaatluste tulemustel on võimalik teha kindlaks, et liik ei ole aprillikuu lõpuks asustanud teadaolevat pesapuud või tööde alast ja juurdepääsuteest 300 m raadiuses (kanakull) ja 450 m raadiuses (hiireviu) uut pesakohta valinud, on võimalik töödega alustada varem (kuid mitte enne juunikuud, mil kalade kevadine kudeaeg on läbi).
2. Tööde teostamiseks sobivaim aeg on madalveeperioodi suve lõpus või sügise alguses (august-oktoober).
3. Kasutada kaasaegset ja heas seisukorras tehnikat, et vähendada lekete esinemise ohtu.
4. Masinate tankimine, remont ja hooldus peab toimuma selleks ette nähtud ja vastavalt kohandatud platsidel veekogust eemal (tulevasest veepiirist vähemalt 10 m kaugusel).
5. Tööalast allavoolu paigaldada tõkkekardinad tööde aegse heljumi leviku takistamiseks.
6. Esmalt eemaldada pealmine mullakiht kuni veetasemeni, et minimeerida mullaseguse vee kandumist allavoolu.
7. Minimeerida masinate kokkupuudet veega, tehes kaevetöid kaldalt.
8. Kaevetöid teha võimalikult suure ulatuses vooluveest eraldatult, nt rajada möödavoolukraav.
9. Töid teostada vastavalt Männiksoo tiigid eelprojektile (Kobras AS, 1998) ning selle digitaliseeringule.
10. Tagada kallasraja kasutajatele möödapääs tööde tsoonist eemalt.

Tööde alustamisest tuleb teavitada loa andjat kirjalikult enne tööde algust ning tööde

lõpetamisest teavitada loa andjat 5 päeva jooksul peale tööde lõppu.

3.4. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Arvamuse ja ettepanekud keskkonnaloa eelnõule esitas vaid loa taotleja Mõõnikso talu (kiri registreeritud 15.03.2023 KOTKAS nr DM-114487-17). Olulisemad seisukohad eelnõudele ning vastavad Keskkonnaameti seisukohad on toodud järgnevalt:

1. Keskkonnaluba palutakse väljastada kehtivusega kolmeks aastaks, kuna tööde maht on suur ning seoses tegevust piiravate looduskaitseliste tingimustega ei pruugi osutuda võimalikuks ühe aasta jooksul töid teostada. Keskkonnaamet peab ettepanekut põhjendatuks, arvestab loa taotleja soovi ning määrab keskkonnaloa kehtivusajaks kolm aastat loa andmisest alates.

2. Keskkonnaloas palutakse mitte määrata pinnavee seire kohustust. Keskkonnaloa taotluse esitamisel on taotlusel küll seire teostamine märgitud, kuid kuna taotletavale tegevusele viidi peale taotluse esitamist läbi keskkonnamõju hindamine, mis leevendusmeetmete rakendamisel ei tuvastanud olulise keskkonnamõju esinemist ning ei näe vajalikuks pinnaveeseiret, siis palutakse pinnaveeseire nõuet loas mitte määrata. Keskkonnaamet arvestab ettepanekut osaliselt ning peab siiski vajalikuks määrata visuaalne pinnaveeseire tööde ajaks ning reostuse tuvastamisel pinnavee kvaliteedi seire (vt p 3.3 seirenõuded).

3.5. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad loa omajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalas kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond

Lisa: Keskkonnaluba

Teadmiseks: Kobras OÜ, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Põllumajandus- ja
Toiduamet, Riigimetsa Majandamise Keskus, Transpordiamet, Valga Vallavalitsus

Anu Holvandus 5694 9046
Anu.Holvandus@keskkonnaamet.ee